

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

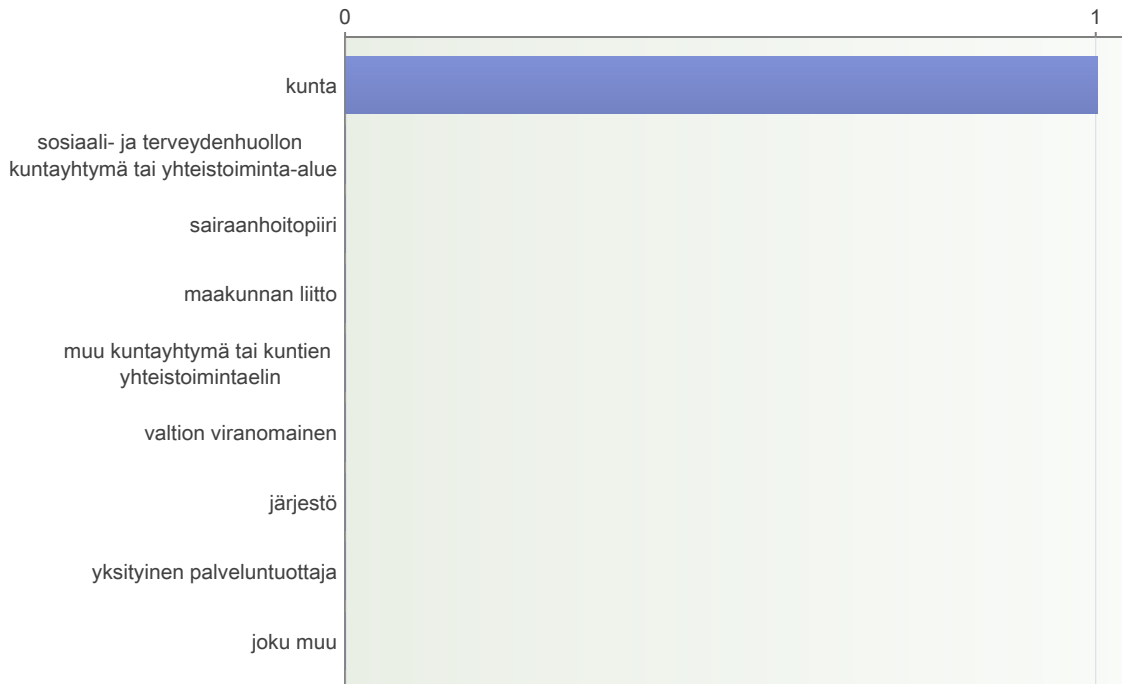
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Kolarin kunta	Piirilä-Laiho Tiina	perusturva- ja hallintojohtaja Tiina Piirilä-Laiho, puh. 040 489 5017, sposti etunimi.sukunimi@kolari.fi	27.11.2017; 4.12.2017	Sosiaali- ja terveystalutakunta; Kolarin kunnanhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kolarin kunta kannattaa valinnanvapauden hallittua laajentamista ja pitää lakiluonnokseen teytyjä muutoksia valinnanvapauden yhtiöittämisvelvoitteen poistamisesta ja asteittaisesta käyttöönotosta oikeansuuntaisina. Lakiluonnoksessa esitetty malli kaipaa kuitenkin edelleen yksinkertaistamista ja selkeyttämistä. Valinnanvapauden käytäntöön saattamisessa tulisi hyödyntää kokeiluja nykyisen palvelusetelin puitteissa esimerkiksi maakunnallisina pilotteina nykyisen palvelusetelilain puitteissa ja käynnissä olevien kokeilujen tuloksia hyödyntäen.

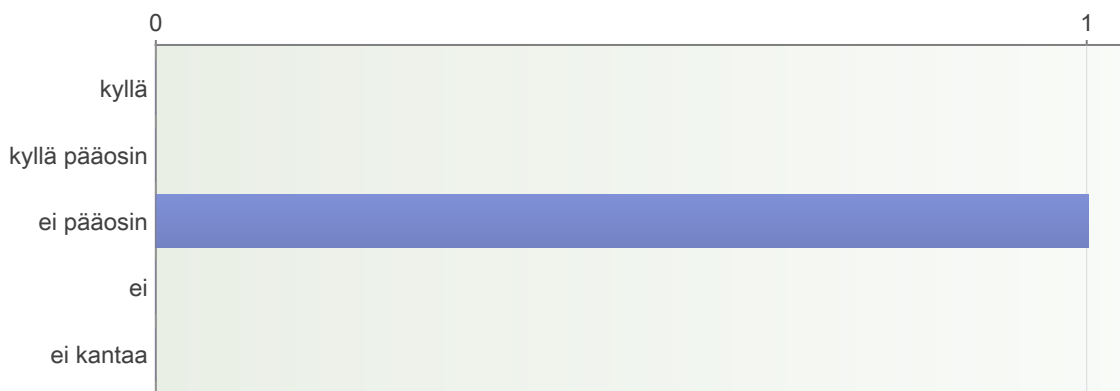
Järjestämisvastuun kantaminen ja palvelujen integraatio on erittäin haasteellista, kun perustason palveluja tuottavia tahoja voi olla edelleen useita. Riskinä on edelleen palvelutuotannon pirstoutuminen maakuntien tosiasiallisen ohjauksellaan ulkopuolelle ja eri palveluihin syntyy asiakkaan näkökulmasta nykyiseen verrattuna uusia rajapintoja. Lakiluonnoksessa ehdotetusta ohjausjärjestelmästä on käytännössä mahdotonta saada aikaan kokonaisuutta, jonka avulla saavutettaisiin uudistuksen tavoitteet ja pystyttäisiin hallitsemaan malliin sisältyvät rakenteelliset riskit.

Väestön epätasa-arvoisuuteen liittyy useita ulottuvuuksia: koulutukseen, työhön ja työoloihin, tuloihin ja muihin sosiaalisiin tekijöihin liittyvä epätasa-arvo sekä maantieteelliseen palvelujen saatavuuteen liittyvä epätasa-arvo. Nyt lausuttavana olevan valinnanvapauden laajentamisen tarkoituksena on vahvistaa erityisesti perustason palveluja ja turvata ihmisten nykyistä nopeampi hoitoon pääsy ja palvelujen saanti. Palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden paranemista on vaikea arvioida. Se riippuu mm. maakunnan päätöksestä sote-keskusten sijoituspaikoista sekä siitä syntykö valinnanvapauden toteuttavaa palvelutarjontaa myös harvaan asutuille seuduille.

Kolarin kunnan näkemyksen mukaan valinnanvapaus toimii tilanteissa, joissa henkilöllä on yksi asia hoidettavanaan ja mahdollisuus hakea palvelu kauempaakin. Tilanteessa, jossa henkilöllä on monien erilaisten palvelujen tarpeita, voi valinnanvapaus huonontaa integraatiota olennaisesti, mikäli palveluntuotantoverkosto ulottuu laajalle. Tällaisessa tilanteessa järjestämisvastuun ja hoidon kokonaisuuden hallinta on haasteellista ja voi aiheuttaa jopa väestön hyvinvointi- ja terveyserojen kasvua.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus edistää asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia tilanteissa, joissa asiakas on kykenevä (riittävä kapasiteetti ja toimintakyky) tarkoituksenmukaisella tavalla valitsemaan palveluja. Valinta edellyttää myös erilaisten todellisten vaihtoehtojen olemassaoloa, mikä tulee olemaan haaste harvaanasutulla seudulla.

Lakiluonnos lähtee siitä, että asiakas voi äänestää jaloillaan, jos on tyytymätön samaansa palveluun. Tämä on lähtökohtaisesti hyvä menettely, mutta voi aiheuttaa ongelmia tilanteessa, jossa todellisia vaihtoehtoja ei esimerkiksi pitkistä etäisyyksistä johtuen ole olemassa. Näissä tilanteissa asiakkaan vaikutusmahdollisuudet ovat vähäiset.

Tälläkin hetkellä palvelujen ja hoidon suunnitelma tehdään yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen läheistensä kanssa. Jos sosiaali- ja terveydenhoitouudistuksella tavoitellaan pitkäaikaisia hoitosuhteita ja potilaan tuntevaa henkilöstöä, ei palvelujen hakeminen useilta eri palveluntuottajilta edistä potilaan/asiakkaan etua saada laadukkaita palveluja.

Lakiluonnoksessa edelleen epäselväksi jää se miten maakunnan oikeus myöntää palveluseteli tai henkilökohtainen budjetti rakentuu. Onko oikeus tähän vain maakunnan keskitetyllä sote-keskuksella vai voiko ne saada myös alueellisesti tai paikallisesti sijoitetuista julkisista sote-keskuksista. Erityisesti henkilökohtaisen budjetoinnin piiriin kuuluvien palvelujen osalta henkilöstöllä tulee olla vahvaa sosiaalihuollon osaamista, jotta asiakasta voidaan ohjata ja neuvoa oikeanlaisten palvelujen piiriin hänen valitessaan palveluja.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

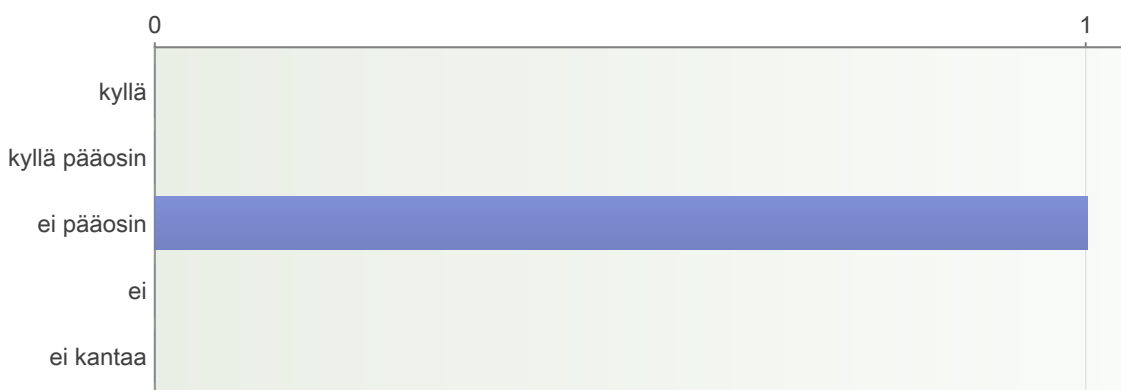
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli kysymyksellä viitataan asiakkaan mahdollisuuteen valita suoran valinnan palveluntuottaja määrätyksi ajaksi kerrallaan, toteutuu asiakkaan mahdollisuus saada palveluita paikasta, joka on hänen omaan elämäntilanteeseensa nähden sopiva. Harvaan asutulla alueella, jossa palveluntuottajia on vähän, ei tosiasiallisesti synny mahdollisuutta valita palveluja niille henkilöille, joilla ei ole mahdollisuutta hakea palveluja kauempaa mm. taloudellisten tai liikkumiseen liittyvien haasteiden vuoksi.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

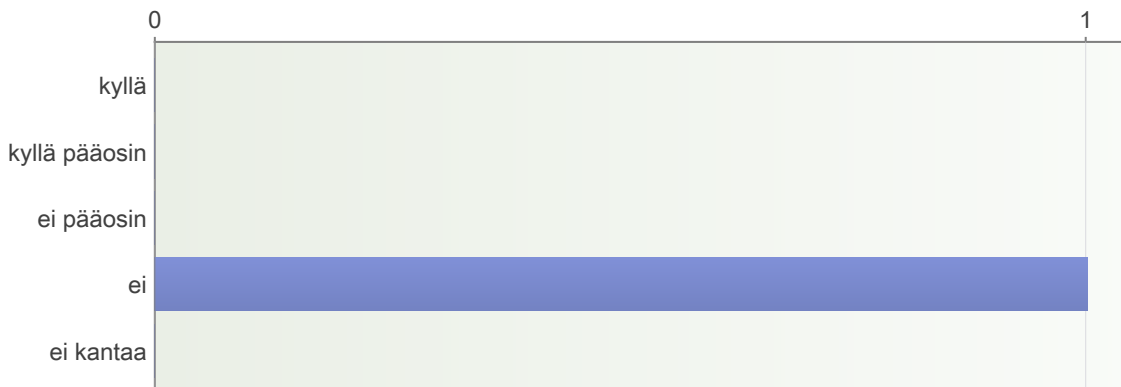
- Kuten lakiluonnoksen vaikutusten arvioinnistakin ilmenee, on palvelujen yhteensovittaminen haasteellista. Integraation toteutumatta jääminen on riski lakiluonnoksen mukaisessa järjestelmässä, jossa asiakkaan palvelut tuotetaan hyvin monen eri toimijan taholla (maakunnan liikelaitos, sote-keskukset, yksityiset palveluntuottajat). Lakiluonnoksessa on sosiaalipalvelujen osalta viitattu siihen, että sotekeskuksissa tuotetaan sosiaalihuollon ohjausta ja neuvontaa sekä maakunnan päätöksellä muita sosiaalihuollon palveluja. Avoimeksi kuitenkin tässä vaiheessa jää, mitä nämä em. palvelut ovat.

Järjestämislain mukaan maakunnalle kuuluu vastuu asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuuksiksi sekä toiminnan yhteensovittaminen kunnan, valtion ja maakunnan palvelujen kanssa. Maakunta huolehtii lisäksi siitä, että palvelujen tuottajat toimivat keskenään yhteistyössä siten, että asiakkaiden käytössä on yhteen sovitettuja palveluja. Yhteensovittaminen edellyttää myös kaikkien toimijoiden välisiä toimivia tietojärjestelmiä, jotta asiakkaan tieto on reaaliaikaisesti saatavilla siellä, missä palvelua tuotetaan.

Kaiken kaikkiaan palvelujen yhteensovittaminen edellyttää maakunnilta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon sisällöllistä osaamista että juridista osaamista. Järjestelmän toimivuus on näin ollen hyvin paljon riippuvainen siitä, onko maakunnalla käytössään tarkoituksenmukaisesti riittävää osaamista vaativan tehtävän hoitamiseksi. Lisäksi maakunnan oikeudelliset ja tosiasialliset mahdollisuudet toteuttaa järjestämisvastuuta monituottajajärjestelmässä ja esimerkiksi varmistaa, että kaikki julkisesti rahoitettuja sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavat palveluntuottajat toteuttavat maakunnan asettamia velvoitteita, ovat rajalliset.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

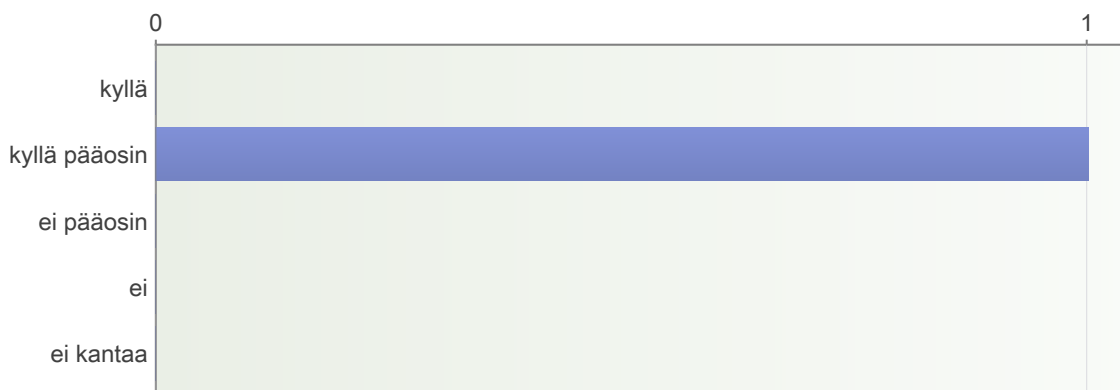
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos mahdollistaa palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation. Integraation toteutuminen on kuitenkin hyvin vahvasti kiinni siitä, onnistuuko maakunta järjestämisvastuullisena hallitsemaan asiakkaan/potilaan hoidon ja palvelun kannalta toimivia kokonaisuuksia yksilötasolla sekä siitä, mikä on palveluntuottajien välisen yhteistyön toimivuus.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

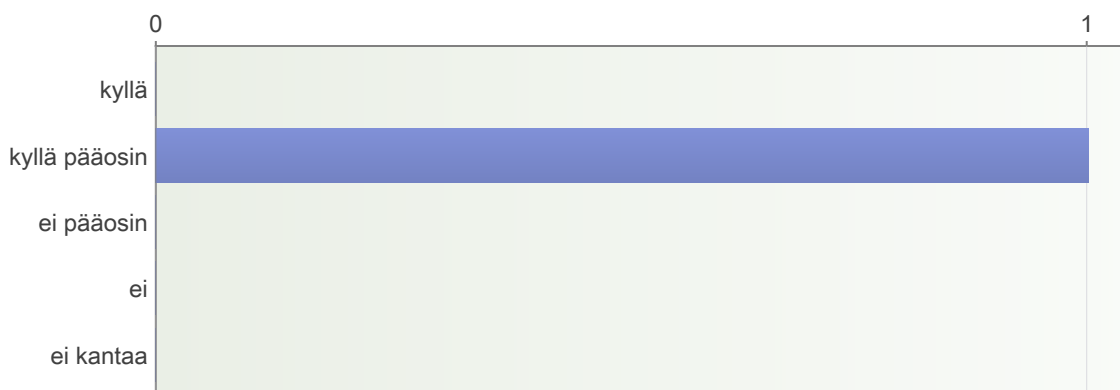
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitys antaa maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteutumiseen. Riskejä muodostavat kuitenkin taloudellisten resurssien riittävyys sekä henkilöstön osaaminen.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

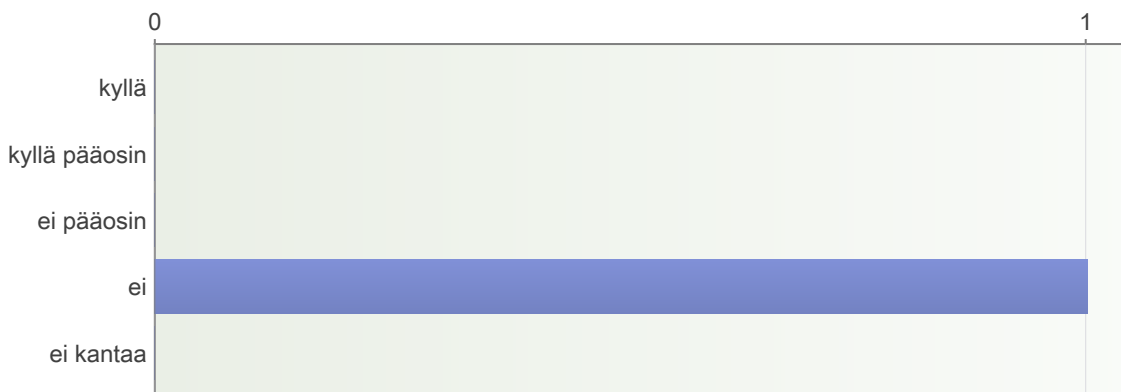
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos edistää toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, mutta toivottavasti ei pakota asiakkaan/potilaan kannalta toimimattomien toimintatapojen ja palvelumuotojen käyttöönottoon.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vireillä oleva uudistus itsessään ei pysty säästötavoitteita tuomaan vaan säästötavoitteisin pääseminen edellyttää muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvelvollisuudessa.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalouksista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännökset turvaavat yhdenvertaisen saatavuuden suoran valinnan palvelujen osalta, mutta koska saavutettavuus on eri osissa maata erilaista, aiheuttaa se eriarvoisuutta palvelujen suhteen.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suoran valinnan palvelut ovat terveydenhuollon palveluja. Sosiaalihuollon palveluista ainoastaan sosiaalihuollon neuvonta ja ohjaus sisältyy sote –keskuksen lakisääteisiin palveluihin. Tämä aiheuttaa erityisiä paineita sosiaalihuollon osaamiseen sillä tai niillä henkilöillä, jotka ohjausta ja neuvontaa antavat sosiaalihuollon kentän laajuudesta johtuen. Lisäksi huolta aiheuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon integraation toteutumattomuus sote –keskuksissa, joka kuitenkin on ollut sote –uudistuksen yksi tärkeimmistä tavoitteista. Onko integraation toteutumisen kannalta riittävää, että sote –keskuksessa käy nk. liikkuva sosiaalihuollon ryhmä, joka antaa sote –keskukselle konsultatiivisia palveluja tai tekee palvelutarpeen arviointeja? Tätä mallia olisi hyvä pilotoida ennen lain voimaantuloa, jotta nähtäisiin sen toimivuus käytännössä.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

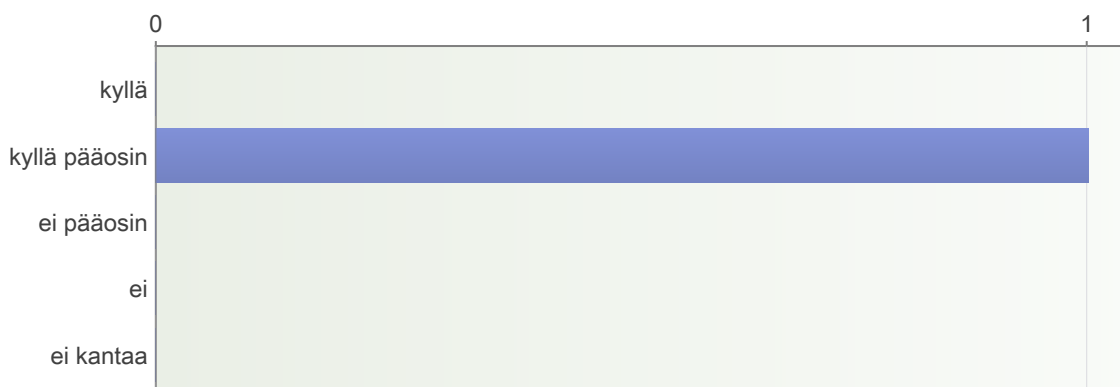
24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lain yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että suun terveydenhuollon palvelut eivät kuulu alle 18-vuotiaille, mutta epäselväksi jää, että missä heidän suun terveydenhuoltopalvelunsa järjestetään.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

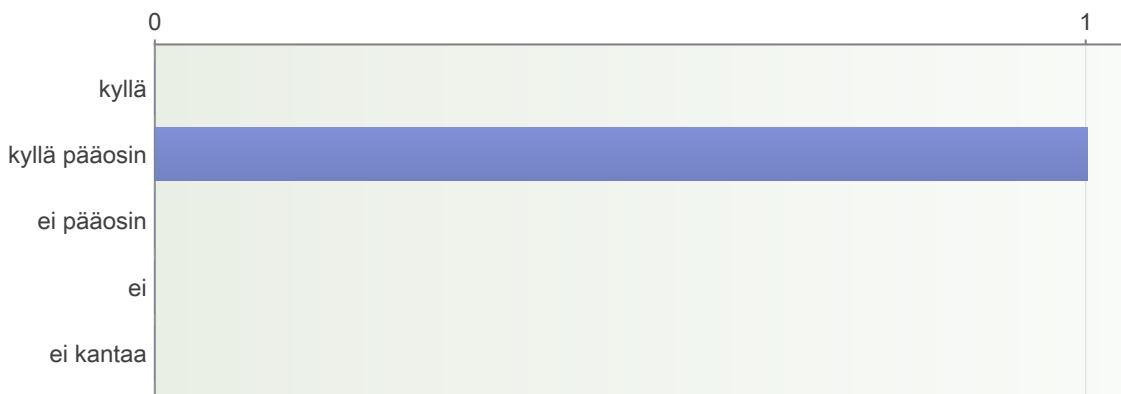
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Asian pilotointi voisi tuoda esille sen, ovatko säännökseen kirjatut suoran valinnan palvelut riittävät. Säännös toki antaa maakunnalle tietyin ehdoin mahdollisuuden järjestää palveluja sote –keskuksissa sen mukaisesti kuin asukkaiden palvelutarve, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus, palvelukokonaisuuksien toimivuuden edistäminen ja paikalliset olosuhteet edellyttävät. Toinen puoli asiasta on kustannustehokkuus ja käytävissä olevat määrärahat, jotka käytännössä rajoittavat palveluvalikon laajentumista.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

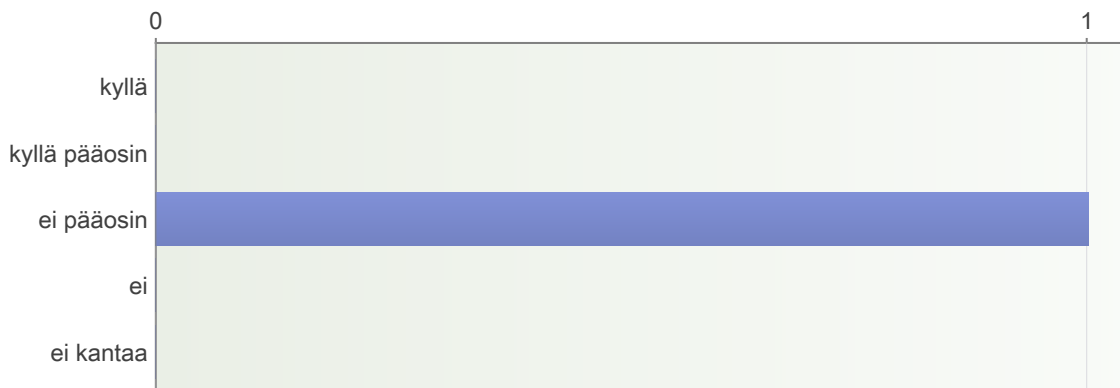
28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Asian pilotointi voisi tuoda esille sen, ovatko säännökseen kirjatut suoran valinnan palvelut riittävät.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

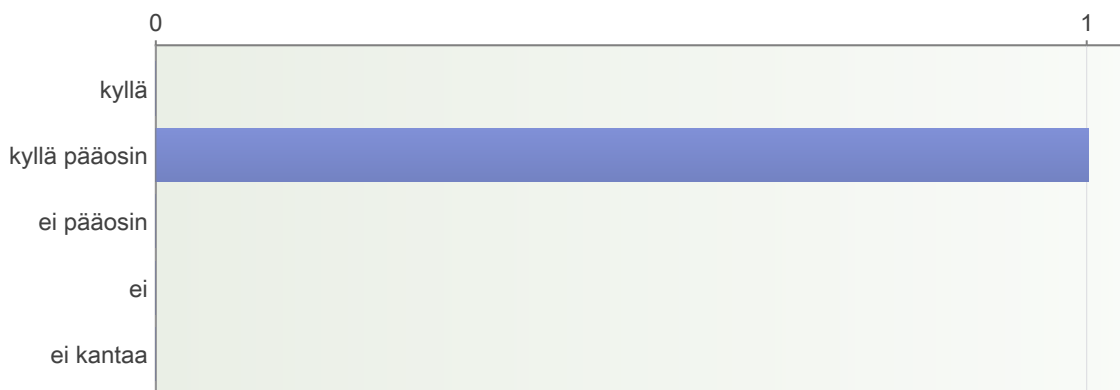
30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kysymykseksi jää, että onko liikkuva sosiaalihuollon ryhmä riittävä resurssointi sosiaalihuollon palvelujen osalta. Vastaako yksi ryhmä koko sosiaalihuollon kentästä lastensuojelusta, kehitysvammahuollosta, vammaispalveluista, vanhustenhuollosta ja muista sosiaalipalveluista ja niiden palvelutarpeen arvioinneista? Näkisin, että maakunnan alueella yksi liikkuva ryhmä ei ole riittävä jo ryhmän henkilöstön osaamisen varmistamisen kannalta. Tätä tulisi ehdottomasti pilotoida ennen lain voimaantuloa.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

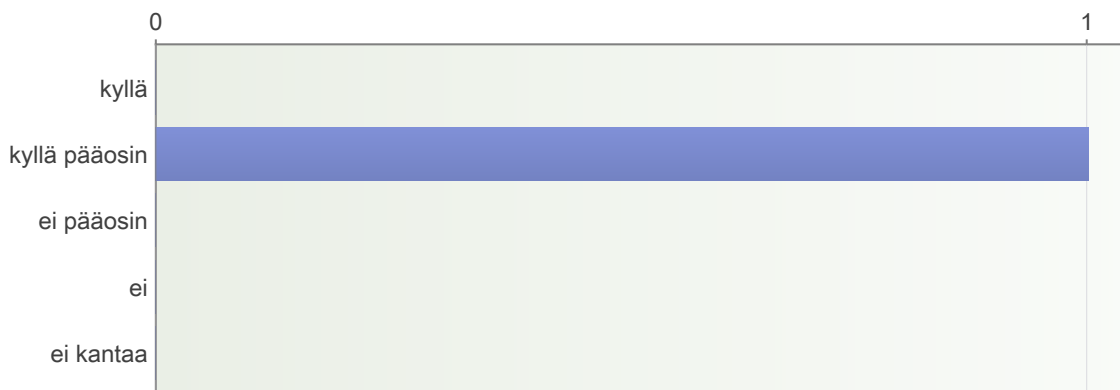
32. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos antaa mahdollisuuden valita liikelaitoksen. Käytännössä tämän toteutuminen todennäköisesti on vähäistä.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Liikelaitoksen palveluyksikön vaihtaminen puolen vuoden välein on suhteellisen lyhyt aika pitkäjänteisen hoidon ja palvelun suunnittelussa ja voi johtaa siihen, että asiakkaan asiat hoituvat huonommin.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

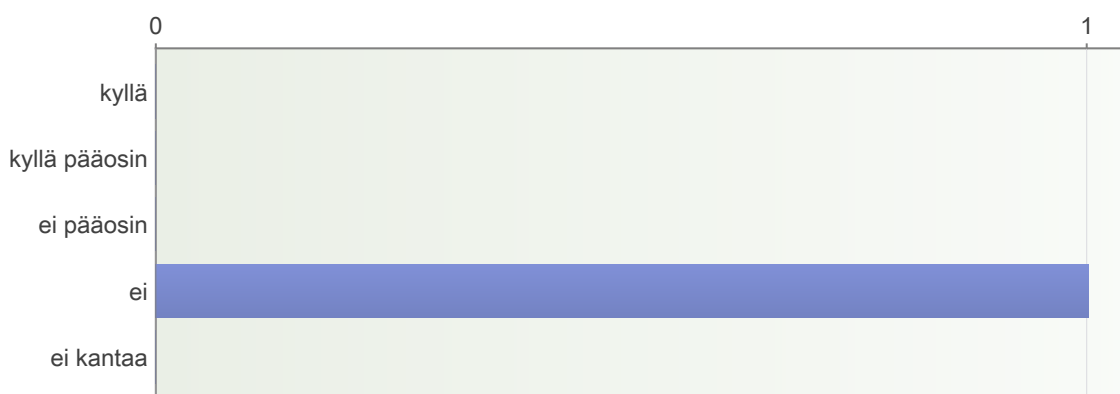
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikuttaa riittävältä tässä vaiheessa, mutta pitäisi ehdottomasti pilotoida, jotta nähtäisiin käytännön toimivuus. Palvelutarpeiden muuttuessa pitäisi pystyä joustavasti tehdä muutoksia asiakassetelin sisällössä ja palveluntuottajassa, jos niille ilmenee tarvetta.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

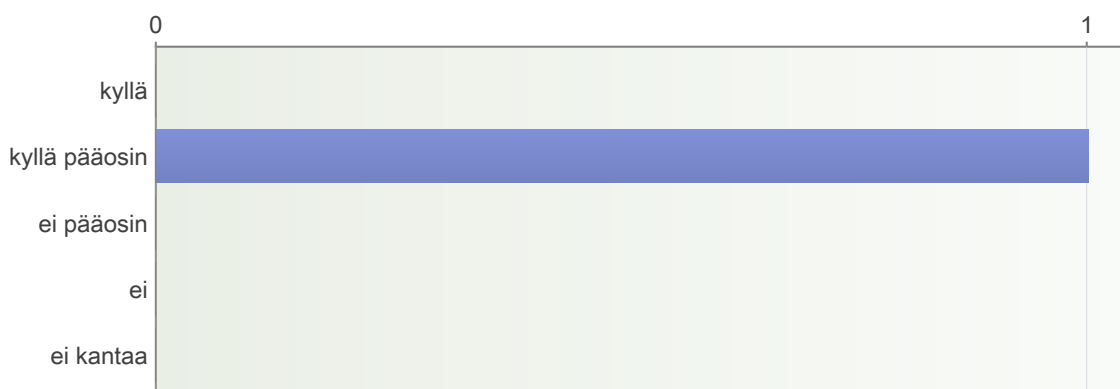
38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kustannustehokkuuteen vaikuttavat säännöksen rajausten lisäksi mm. palveluiden integraatioon käytettävien resurssien kustannukset, joiden määrää on tässä vaiheessa haasteellista arvioida.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

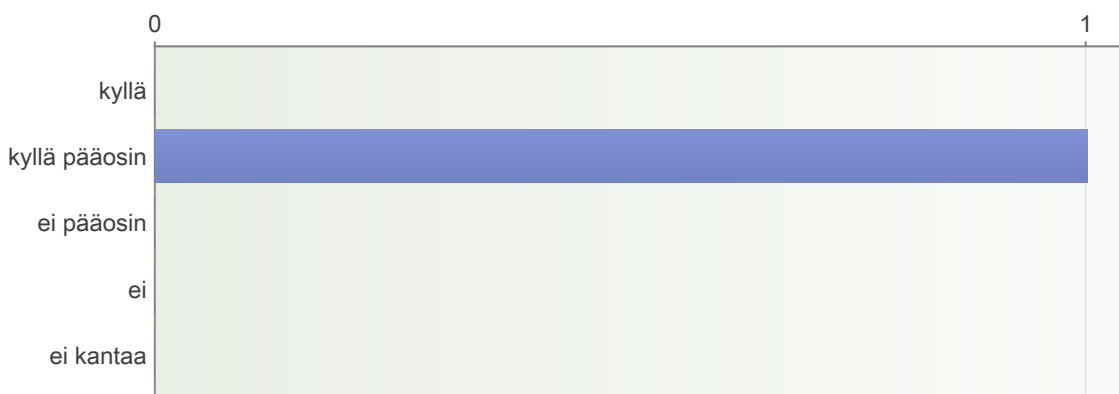
40. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännös sinällään on kirjoitettu hyvin yleisellä tasolla, mutta yksityiskohtaisissa perusteluissa asiaa on avattu. Vaikea ottaa kuitenkin tässä vaiheessa kantaa siihen, miten palvelujärjestelmä toimii käytännössä kaikilta osin.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Erityistä huomiota pitää kiinnittää huomiota siihen, että asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaiset velvoitteet täyttyvät. Tietojen antaminen palveluntuottajista sekä muu ohjaus ja neuvonta palveluntuottajavaihtoehtoista ovat tärkeitä tietoja asiakkaalle, jotta hän voi tosiasiallisesti käyttää valinnanvapausmahdollisuuttaan.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

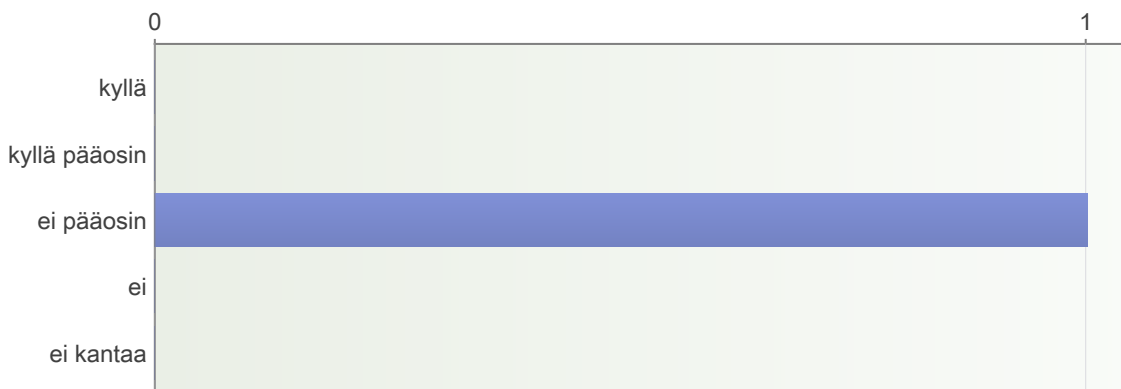
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Haasteita maakunnan järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta tuo mm. se, että asiakkaan ja järjestämisvastuullisen maakunnan välissä voi olla useita toimijoita ja asiakas saa palvelunsa suhteellisen kaukana maakunnan liikelaitoksen palvelutarpeen arvioinnista ja päätöksenteosta. Yhteistyön maakunnan ja palveluntuottajien välillä tulee olla saumatonta, jotta ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet ovat tosiasiallisia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

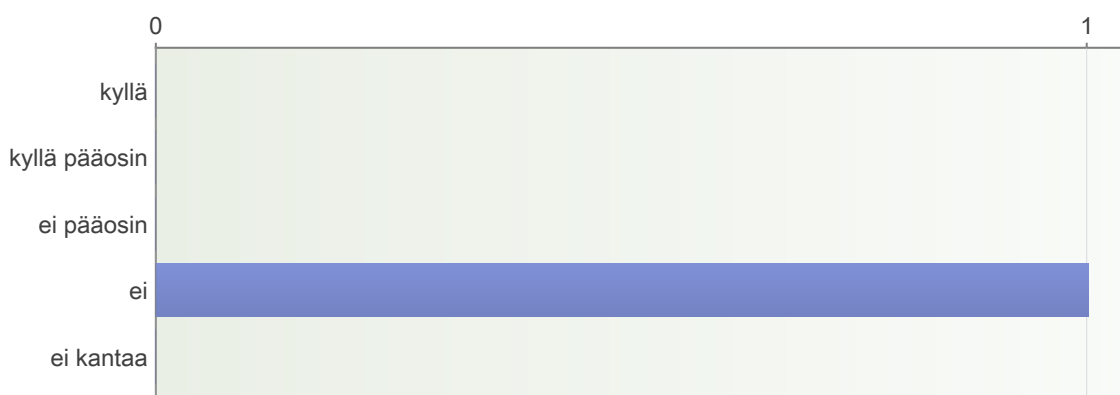
46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Teoriassa säännökset antavat mahdollisuuden laajankin valinnanvapauden käyttöön mikäli alueella on palveluntuottajia, joiden palveluista asiakas voi valita palveluntuottajan. Alueilla, joissa palveluntuottajia on vähän, on myöskin rajalliset mahdollisuudet tosiasiallisesti valita palveluntuottaja. Henkilökohtaisen budjetin osalta erityisesti ohjaus ja neuvonta on tärkeää, jotta asiakkaat osaavat valita itselleen soveltuvimmat ja sopivimmat palveluntuottajat.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

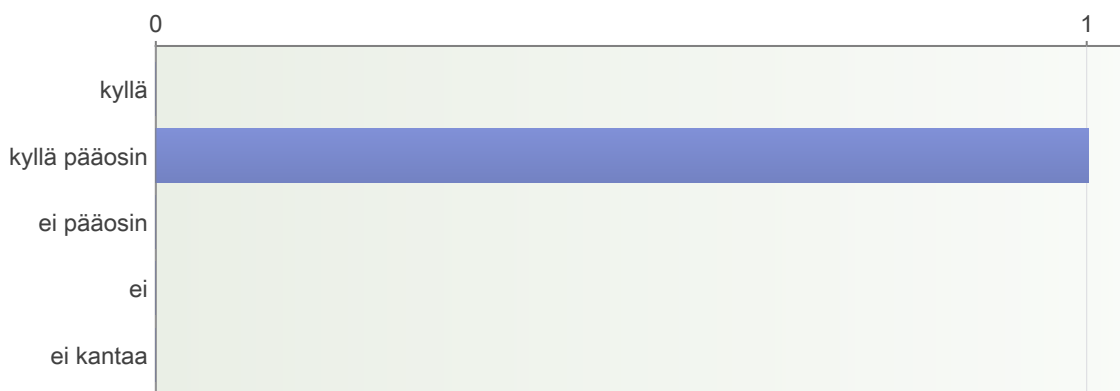
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen tarpeen arviointi ja sen perusteella laadittava asiakassuunnitelma laaditaan maakunnan liikelaitoksessa. Tarkoittaako tämä sitä, että asiointi fyysisesti tapahtuu maakunnan keskuksessa sijaitsevassa yksikössä vai tuodaanko tämä palvelu alueellisena/lähipalveluna asiakasta lähelle. Palvelujen tuottaminen voi jakaantua hyvinkin monelle palveluntuottajalle ja kokonaisuuden hahmottaminen ja sen toteutumisen arviointi asiakkaan tarpeita vastaavaksi palveluksi perustuu luonnoksen mukaan hyvin pitkälti eri toimijoiden väliseen yhteistyöhön. Haasteena tässä on se, että ne asiakkaat, jotka eivät ole kykeneviä valinnanvapautta käyttämään, eivät saa heille parhaiten soveltuvia palveluja omatyöntekijän nimeämisestä huolimatta. Mikäli palvelut eivät vastaa asiakkaan tarpeita parhaalla mahdollisella tavalla, voi tilanteesta aiheutua lisäkustannuksia.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

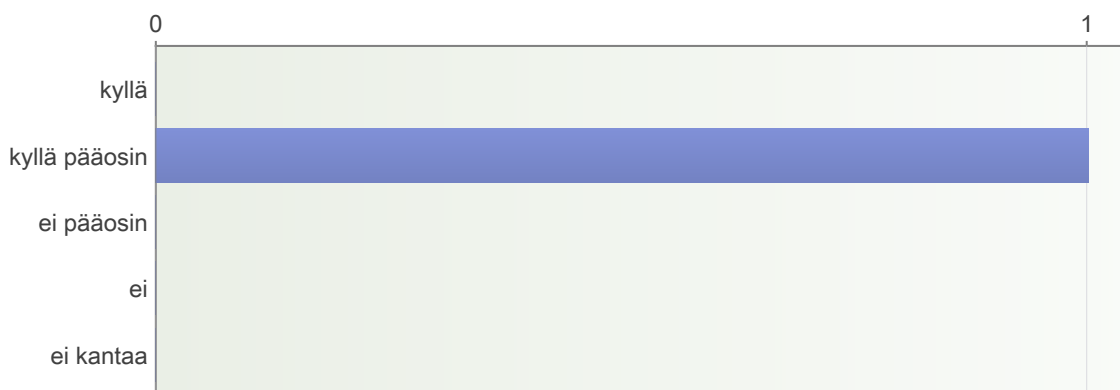

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

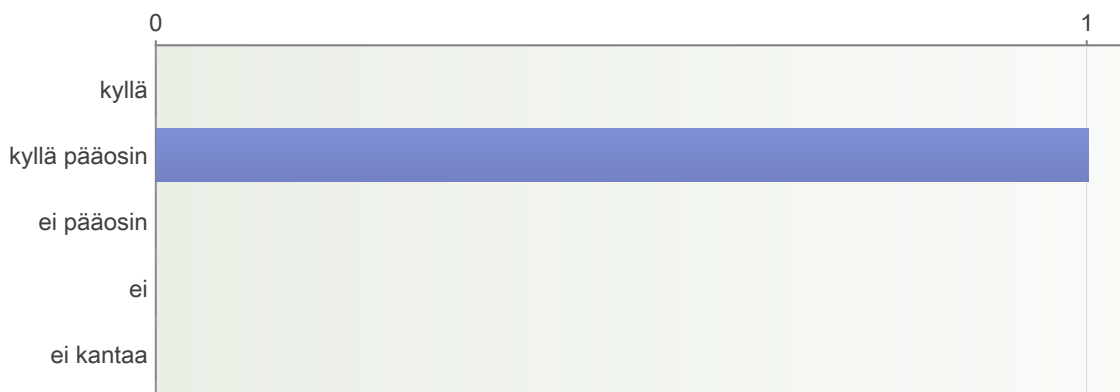

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

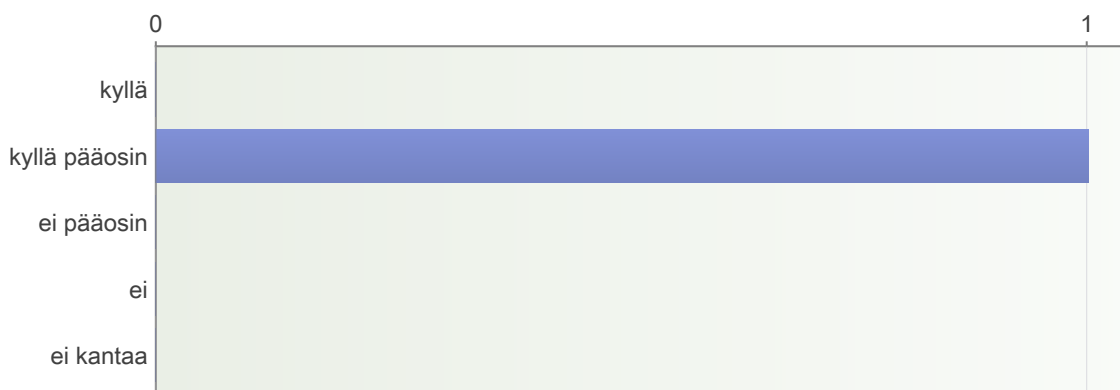

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

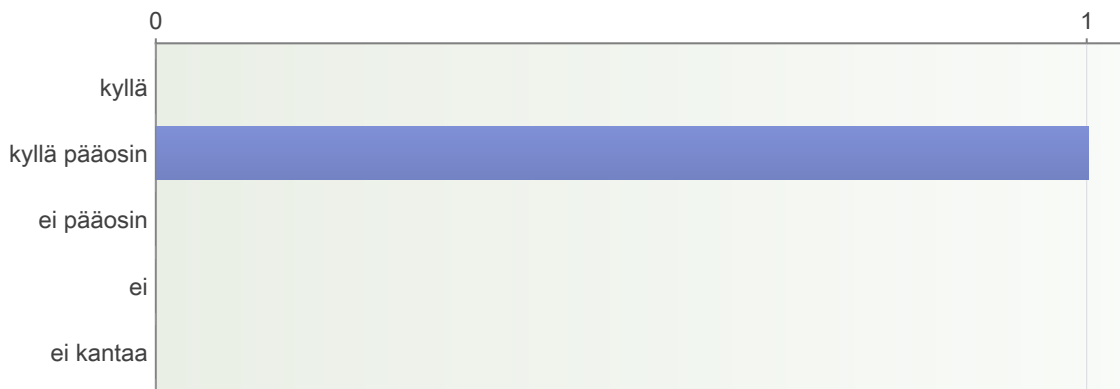
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

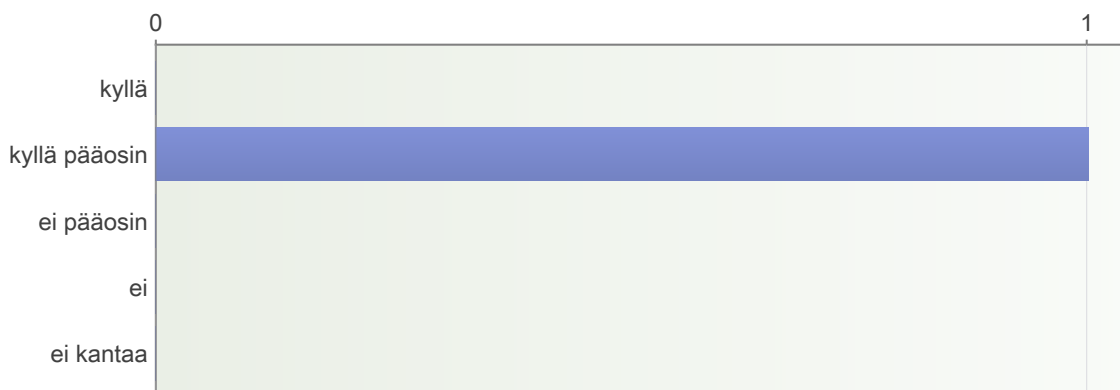
58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksun osuuden määräytymistä koskevat tekijät huomioivat keskeiset kustannuksiin vaikuttavat seikat. Tarvetekijöiden painokertoimet eivät kuitenkaan ole vielä selvillä, joten on vaikea arvioida sitä, miten tekijät painottuvat ja mitä ne tarkoittavat maakunnan rahoituspohjan kannalta.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

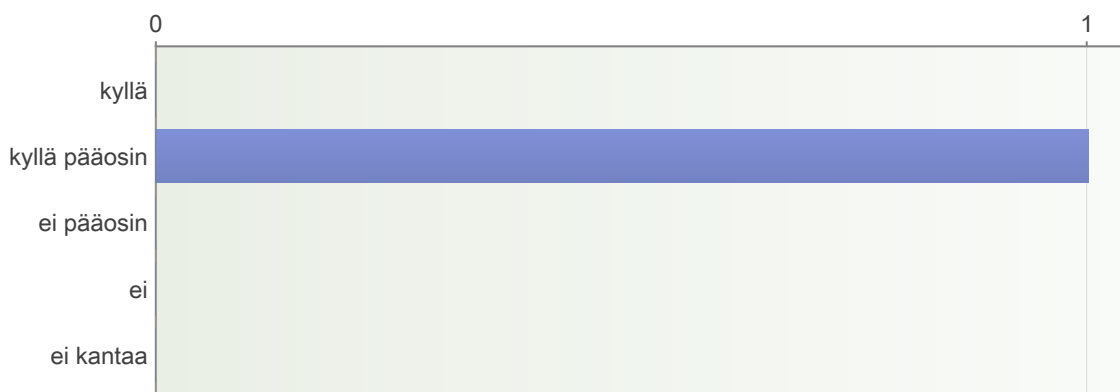
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Muiden korvausten määräytymisen osalta maakunnalle jää harkintavaltaa sen suhteen miten määrärahat kohdentaa. Nähtäväksi jää miten kohdentaminen tapahtuu ottaen huomioon tiukka talous, joka maakunnalla tulee lähtökohtaisesti olemaan.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksen mukaan korvauserusteet sekä maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle että yksityisen sote-keskukselle ovat samat. On kuitenkin oletettavaa, että paljon palveluja tarvitsevat, jotka eivät ole kykeneviä valitsemaan palvelujaan jäävät maakunnan liikelaitoksen sote-keskukseen, johon heidän "määrätään". Tämä voi aiheuttaa painetta sille, että kustannukset maakunnan liikelaitoksessa ovat suuremmat kuin yksityisellä sote-keskuksella.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

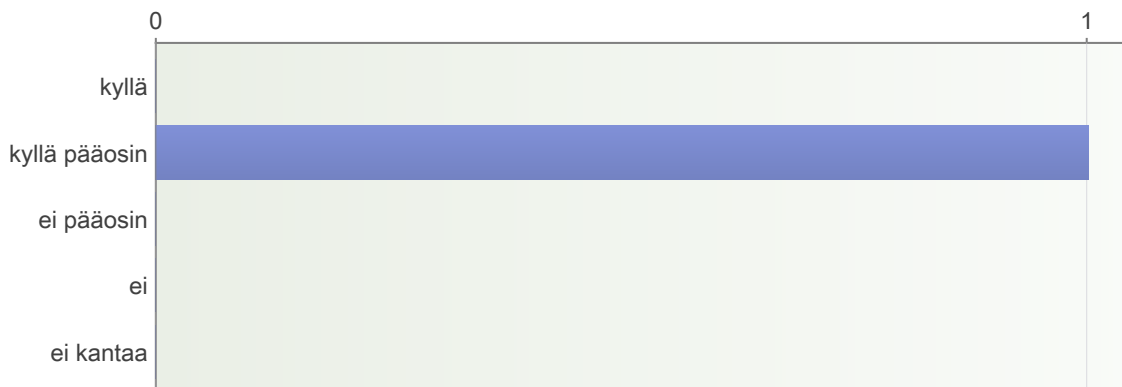
64. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Myönteistä lakiluonnoksessa on, että siirtymäaikoja on pidennetty edelliseen luonnokseen verrattuna. Nähtäväksi jää, ovatko siirtymäajat vieläkin riittäviä, jotta nyt käynnissä olevien tai lähiaikoina käynnistyvien pilottihankkeiden tuloksia voidaan hyödyntää. Vaarana on, että toiminta käynnistyy ennen kuin rakenteet ovat valmiit uuden muotoiselle toiminnalle ja toimijoille.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

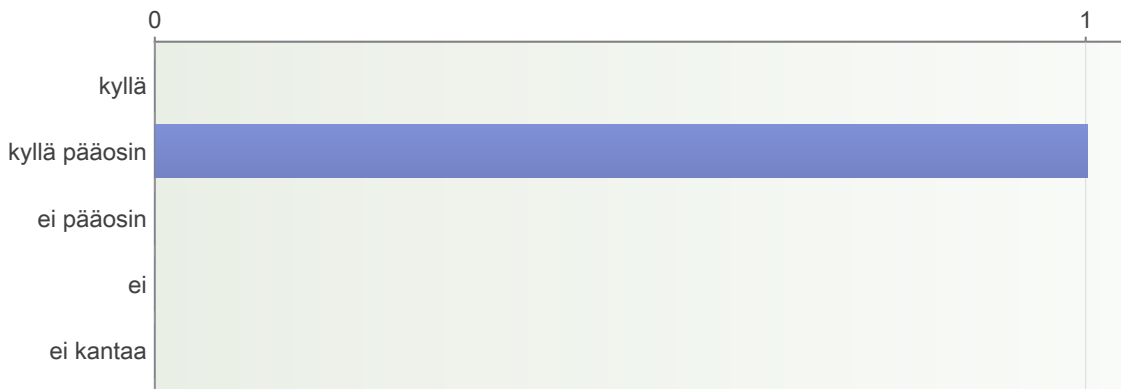
66. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen saatavuuden turvaamisen onnistumiseen vaikuttaa olennaisesti se, kuinka valmis maakunnan liikelaite on omaan toimintaan ja järjestämistä vastuusta huolehtimiseen lain tullessa voimaan

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

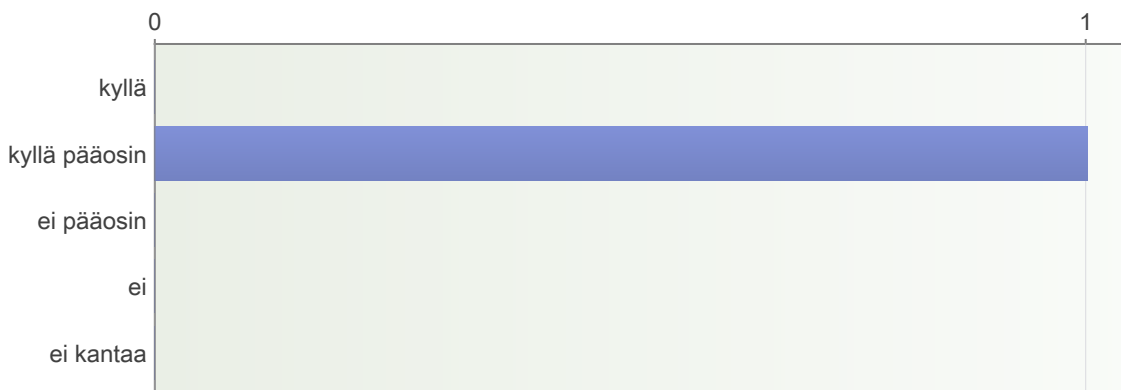
68. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen saatavuuden turvaamisen onnistumiseen vaikuttaa olennaisesti se, kuinka valmis maakunnan liikelaite on omaan toimintaan ja järjestämistä vastuusta huolehtimiseen lain tullessa voimaan.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveyspalveluiden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

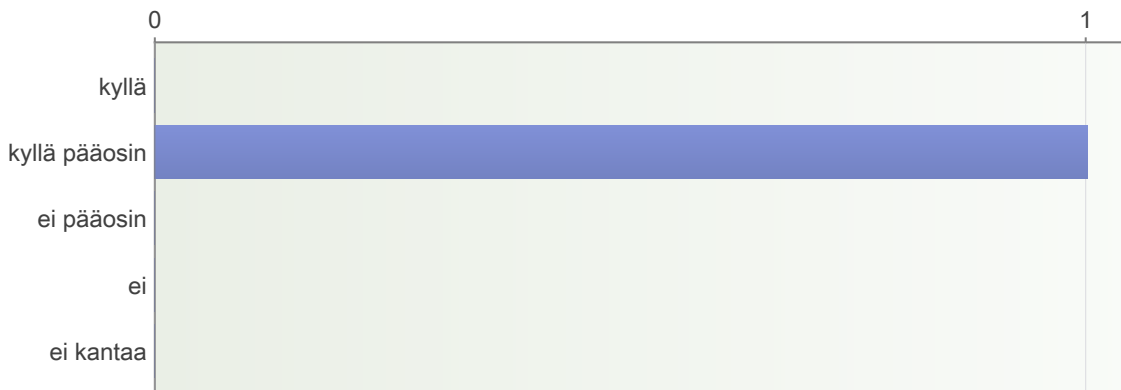
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan tulevat päätökset vaikuttavat merkittävästi yksityisten tuottajien toimintaedellytyksiin erityisesti pienten toimijoiden osalta.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

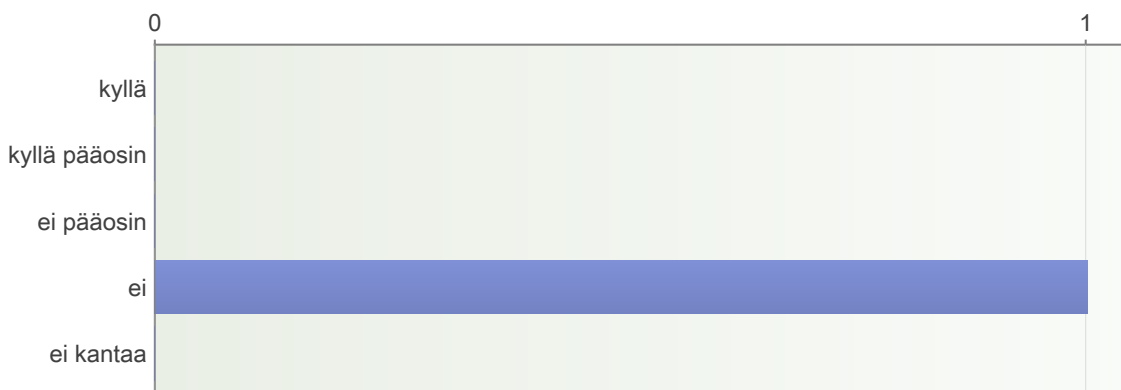
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienten toimijoiden toimintaedellytyksiin vaikuttaa merkittävästi maakunnan päätökset palvelutuotannosta.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksen vaikutuksia on arvioitu suhteellisen laajasti. Vaikutusten arvioinnissa on tullut esille seikkoja, joiden mukaan lain tarkoitus ja tavoitteet täytynevät viiden maakunnan osalta kahdeksastatoista.

Vaikutusten arvioinnin mukaan mm. yhdenvertaisen valinnanvapauden toteutuminen ei toteudu uudistuksessa. Henkilöstövaikutusten arviointi ja maakunnan liikelaitoksen henkilöstön osaamistarpeiden kartoitus kaipaisivat lisäselvityksiä, jotta osaaminen ja sitä kautta toiminta voitaisiin järjestää ja tuottaa parhaalla mahdollisella tavalla maakunnan alueella. Vaikutusten arvioinnissa on tunnistettu myös riski siitä, ettei sosiaalihuollon ohjausta ja neuvontaa sekä palvelutarpeen arviointia onnistuta tuottamaan laadukkaasti olosuhteissa, joissa sosiaalihuollon muu ammatillinen osaaminen, palvelutuotanto ja niihin liittyvä päätöksenteko ja keittämistoiminta ovat maakunnan liikelaitoksessa.

Mm. nämä ovat Lapin maakunnan olosuhteissa merkittäviä riskejä asiakkaan/potilaan kannalta ottaen huomioon alueen pitkät välimatkat, tietoverkkojen haasteet ja liikenneyhteydet.

Lainsäädännön jatkovalmistelussa tulisikin ottaa vakavasti vaikutusten arvioinnissa edellä mainittujenkin lisäksi esiin tulleet seikat, jotka vaikuttavat olennaisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen laatuun, saatavuuteen ja saavutettavuuteen.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksen vaikutukset kuntatalouteen liittyvät lähinnä siihen, tapahtuuko valinnanvapausmallin myötä työ- ja toimipaikkojen alueellisia muutoksia. Muutokset tarkoittavat muutoksia myös kunnan verotulokertymään. Kunnan talouteen vaikuttaa myös se, miten kuntien nykyisin eri sektoreille tuottamat tukipalvelut esim. kiinteistöhoito, aterial- ja siivouspalvelut organisoidaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja valinnanvapausmallin käyttöönoton yhteydessä. Näiden vaikutusten lisäksi uudistuksella on vaikutuksia muihinkin kunnan tukipalveluihin, kuten talous- ja palkkahallintoon sekä ICT-palveluihin. Vaikutukset voivat olla kunnan talouden ja kuntaan jäävien toimintojen kannalta merkittäviä.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Kolarin kunnan asukkaiden osalta on oletettavaa, että maakunnan liikelaitoksen sote-keskus tuottaa palveluista suurimman osan alueen asukkaille, sillä edellytyksiä yksityisten yritysten toiminnalle laajemmassa mittakaavassa ei juurikaan ole. Se, tuotetaanko suoran valinnan palvelut kunnan alueella vai alueellisesti jonkin muun kunnan alueella jää maakunnan harkittavaksi ja päätettäväksi. Erityisesti huolta aiheuttaa uudistuksen vaikutukset heikoimmassa asemassa olevien ihmisten ja ryhmien tilanteeseen. Se, että sosiaalihuollon palveluiden ammatillinen osaaminen ei välttämättä enää ole kunnan alueella ja edellytyksiä tosiasialliselle sosiaali- ja terveydenhuollon integraation toteutumiseksi on mallissa vaikea Lapin maakunnan alueella nähdä.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.